

ISABELA STANCEA

NICOLAE GRĂDINARU

DREPT ADMINISTRATIV

Editura
Universitară
DANUBIUS

ISABELA STANCEA NICOLAE GRĂDINARU

DREPT ADMINISTRATIV

Editura
Universitară
DANUBIUS
Galați, 2019



© Toate drepturile pentru această lucrare sunt rezervate autorilor.
Reproducerea ei integrală sau fragmentară este interzisă.

Editura Universitară „Danubius” este recunoscută de
Consiliul Național al Cercetării Științifice
din Învățământul Superior (cod 111/2006)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
STANCEA ISABELA

Drept administrativ / Isabela Stancea, Nicolae
Grădinaru – Galați: Editura Universitară Danubius,
2019.

Conține bibliografie
ISBN 978-606-533-514-1

I. Grădinaru, Nicolae

342.9

Tipografia *Zigotto* Galați
Tel.: 0236.477171

CUPRINS

Capitolul I

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ ȘI SERVICIILE PUBLICE	11
1. Noțiunea de administrație publică.....	11
2. Caracteristicile generale ale administrației publice	15
3. Structura administrației publice	18
4. Conținutul administrației publice.....	21
4.1. Activități executive cu caracter de dispoziție	21
4.2. Activități executive cu caracter de prestație	22
5. Serviciile publice.....	24
5.1. Noțiunea de serviciu public.....	24
5.2. Trăsăturile serviciilor publice	25
5.3. Clasificarea serviciilor publice.....	26
Teme de dezbateri	29

Capitolul II

DREPTUL ADMINISTRATIV - RAMURĂ A DREPTULUI PUBLIC	31
1. Dreptul administrativ. Noțiune. Obiect	31
2. Delimitarea dreptului administrativ de celelalte ramuri de drept	32
2.1. Dreptul administrativ și dreptul constituțional	32
2.2. Dreptul administrativ și dreptul financiar	33
2.3. Dreptul administrativ și dreptul civil	34
2.4. Dreptul administrativ și dreptul muncii	35
2.5. Dreptul administrativ și alte ramuri ale dreptului	36
3. Normele de drept administrativ	36
4. Izvoarele dreptului administrativ	37
Teme de dezbateri	39

Capitolul III

TERITORIUL ȘI ORGANIZAREA ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ	40
1. Noțiunea de teritoriu și natura lui juridică	40
2. Organizarea administrativă a teritoriului	42
3. Centralizarea (concentrarea)	42
4. Deconcentrarea	43
5. Descentralizarea	44
Teme de dezbateri	47

Capitolul IV

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ CENTRALĂ DE SPECIALITATE	48
1. Considerații generale	48
2. Ministerele	49
2.1. Organizarea ministerelor	50
2.2. Conducerea ministerelor	51
2.3. Atribuțiile generale ale miniștrilor	53
3. Alte organe de specialitate ale administrației publice centrale aflate în subordinea Guvernului	54
4. Autoritățile administrative autonome	56
4.1. Avocatul Poporului	57
4.2. Curtea de Conturi	60
4.3. Consiliul Superior al Magistraturii	61
Teme de dezbatere	61

Capitolul V

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ	63
1. Considerații generale	63
2. Principiile de organizare și funcționare a administrației publice locale	64
2.1. Principiului descentralizării	64
2.2. Principiului autonomiei locale	67
2.3. Principiului eligibilității autorităților administrației publice locale	70
2.4. Principiului legalității	71
2.5. Principiului consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit	71
3. Consiliul local	73
3.1. Constituirea consiliului local	73
3.2. Funcționarea consiliilor locale	83
3.3. Actele consiliului local	85
3.4. Atribuțiile consiliului local	86
3.5. Dizolvarea consiliului local	90
3.6. Drepturile și obligațiile aleșilor locali	91
3.7. Răspunderea aleșilor locali	96
3.8. Suspendarea și încetarea mandatului de consilier local	98
4. Primarul și viceprimarul	100
4.1. Atribuțiile primarului	103
4.2. Actele primarului	104
4.3. Încetarea și suspendarea mandatului primarului	105
5. Consiliul județean	107
5.1. Atribuțiile consiliului județean	108
5.2. Actele consiliului județean	111
5.3. Dizolvarea consiliului județean	111
5.4. Președintele și vicepreședinții consiliului județean	112

5.5. Actele președintelui consiliului județean	112
5.6. Atribuțiile președintelui consiliului județean	113
6. Inițiativa cetățenească	116
7. Administratorul public	116
8. Secretarii unităților administrativ-teritoriale	118
9. Bunuri și lucrări publice	119
10. Prefectul	122
11. Atribuțiile prefectului și subprefecților	123
11.1. Actele prefectului	126
11.2. Cancelaria prefectului și oficiile prefecturale	127
11.3. Colegiul prefectural	128
12. Administrația publică teritorială de stat	130
Teme de dezbatere	131

Capitolul VI

DOMENIUL PUBLIC AL STATULUI ȘI AL UNITĂȚILOR

ADMINISTRATIV-TERITORIALE	133
1. Noțiunea de domeniu public	133
2. Caracteristicile domeniului public	133
3. Clasificarea bunurilor aparținând domeniului public	135
4. Regimul juridic al bunurilor aparținând domeniului public	136
5. Exproprierea pentru cauză de utilitate publică	141
Teme de dezbatere	145

Capitolul VII

FUNCȚIA PUBLICĂ ȘI FUNCȚIONARII PUBLICI

146	
1. Noțiunea și trăsăturile funcției publice	146
2. Categoriile de funcții publice	151
3. Ierarhia funcțiilor publice	155
4. Managementul funcțiilor publice și al funcționarilor publici	155
5. Noțiunea și trăsăturile funcționarului public	160
6. Funcția publică și funcționarul public	162
7. Categoriile de funcționari publici	162
8. Condițiile de acces la ocuparea funcțiilor publice	163
9. Numirea în funcțiile publice și regimul juridic al actelor de numire	164
9.1. Moduri de selectare a candidaților la ocuparea funcțiilor publice ca bază a numirii în funcțiile publice	164
9.2. Efectele juridice ale numirii în funcția publică	168
9.3. Regimul juridic al actelor de numire în funcții publice	169
9.4. Conflictul de interese și incompatibilitățile în exercitarea funcțiilor publice	173

10. Drepturile și obligațiile funcționarilor publici	176
10.1. Drepturile funcționarilor publici	179
10.2. Drepturile funcționarilor publici în legătură cu exercitarea funcției publice.....	180
10.3. Drepturile funcționarilor publici de natură personală.....	187
10.4. Obligațiile funcționarilor publici	191
11. Formele de răspundere a funcționarilor publici	200
11.1. Răspunderea disciplinară	202
11.2. Sancțiunile disciplinare. categorii, trăsături, conținut.....	209
11.3. Răspunderea contravențională a funcționarilor publici	214
11.4. Abateri administrativ-contravenționale săvârșite de funcționarul public.....	215
11.5. Răspunderea civilă a funcționarului public.....	216
11.6. Răspunderea penală.....	224
12. Modificarea suspendarea și încetarea raportului de serviciu	225
12.1. Modificarea raportului de serviciu	225
12.2. Suspendarea raportului de serviciu	234
12.3. Încetarea raportului de serviciu.....	237
Teme de dezbateri	242

Capitolul VIII

FORMELE DE ACTIVITATE A ADMINISTRAȚIEI PUBLICE 244

1. Actele administrative.....	244
1.1. Noțiunea și trăsăturile caracteristice ale actelor administrative.....	244
1.2. Comparație între actul administrativ și alte acte juridice	245
1.3. Clasificarea actelor administrative.....	246
1.4. Condițiile de valabilitate ale actelor administrative	249
1.5. Efectele juridice ale actelor administrative.....	258
1.6. Suspendarea, modificarea, retragerea și desființarea actelor administrative.....	261
2. Contractele administrative.....	268
2.1. Considerații generale.....	268
2.2. Trăsăturile și clasificarea contractelor administrative în perioada actuală	270
2.3. Tipuri de contracte administrative	272
2.4. Contractul de închiriere.....	282
2.5. Contractul de parteneriat public-privat	283
3. Operațiunile administrative și operațiunile materiale	287
4. Poliția administrativă.....	288
4.1. Considerații generale.....	288
4.2. Noțiunea de poliție administrativă	290
4.3. Obiectul activității de poliție administrativă.....	291
4.4. Poliția administrativă și poliția judiciară	292

4.5. Poliția administrativă generală și poliția administrativă specială...	293
4.6. Procedeele poliției administrative	294
4.7. Autoritățile de poliție administrativă	295
4.8. Cooperarea autorităților de poliție administrativă	295
4.9. Principiile poliției administrative.....	296
4.10. Limitele puterii de poliție administrativă.....	297
4.11. Extinderi excepționale ale puterii poliției administrative	298
Teme de dezbateri	300

Capitolul IX

CONTROLUL ACTIVITĂȚII AUTORITĂȚILOR

ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	304
1. Noțiunea, necesitatea și rolul controlului.....	304
2. Eficiența activității de control	307
3. Elementele componente ale controlului	309
4. Formele de control exercitat asupra administrației publice	312
4.1. Controlul parlamentar	314
4.2. Controlul administrativ	317
4.3. Controlul de tutelă administrativă.....	322
4.4. Controlul exercitat prin jurisdicțiile administrative speciale.....	324
Teme de dezbateri	325

Capitolul X

RĂSPUNDEREA ÎN DREPTUL ADMINISTRATIV

.....	327
1. Considerații generale.....	327
2. Răspunderea administrativ-disciplinară.....	331
3. Răspunderea administrativ-contravențională.....	334
3.1. Conceptul de abatere contravențională	334
3.2. Elementele contravenției.....	336
3.3. Distincția dintre contravenție și infracțiune	338
3.4. Distincția dintre contravenție și abaterea disciplinară	338
3.5. Răspunderea contravențională și răspunderea civilă	340
3.6. Cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei	341
3.7. Sancțiunile contravenționale	347
3.8. Stabilirea și constatarea contravenției.....	355
3.9. Aplicarea sancțiunilor contravenționale	358
3.10. Particularități cu privire la contravențiile din domeniul conviețuirii sociale, al ordinii și liniștii publice.....	360
3.11. Căile de atac împotriva actelor de aplicare a sancțiunilor contravenționale	361
3.12. Executarea sancțiunilor contravenționale	363

4. Răspunderea administrativ-patrimonială	364
Teme de dezbatere	367

Capitolul XI

CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV	370
1. Noțiunea de contencios administrativ	370
2. Evoluția istorică a contenciosului administrativ în România	373
3. Condițiile de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ	377
3.1. Prima condiție pentru promovarea acțiunii în contencios administrativ este ca vătămarea dreptului sau a interesului legitim să fie urmarea unui act administrativ tipic sau asimilat	377
3.2. A doua condiție este aceea a vătămării unui drept recunoscut de lege sau a unui interes legitim în favoarea reclamantului	379
3.3. Cea de-a treia condiție de admitere a unei acțiuni în contencios administrativ se referă la faptul că actul atacat trebuie să emane de la o autoritate publică	381
3.4. A patra condiție este aceea a efectuării procedurii administrative prealabile	383
4. Actele nesupuse controlului și limitele controlului potrivit Legii nr. 554/2004	388
5. Obiectul acțiunii judiciare	393
5.1. Obiectul acțiunii în cazul actului administrativ unilateral	393
5.2. Obiectul acțiunii în cazul contractelor administrative	394
6. Acțiunile împotriva ordonanțelor Guvernului	396
7. Procedura soluționării acțiunii în contencios administrativ	397
7.1. Părțile în litigiul de contencios administrativ	397
7.2. Instanța competentă	401
7.3. Formularea acțiunii în contencios administrativ	401
7.4. Judecarea acțiunilor în contencios administrativ	406
7.5. Soluționarea acțiunii în contencios administrativ	406
7.6. Hotărârea judecătorească pronunțată de instanța de contencios administrativ	408
7.7. Efectele hotărârii judecătorești pronunțată în contencios administrativ	415
7.8. Executarea hotărârilor judecătorești pronunțate în acțiunile în contencios administrativ	415
8. Excepția de nelegalitate	417
9. Soluționarea de către instanțele de contencios administrativ și a altor cauze decât cele prevăzute de Legea nr. 554/2004	421
9.1. Cauze prevăzute de Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale	421
9.2. Cauze reglementate de alte legi	425

10. Controlul legalității actelor administrative de autoritate de către alte instanțe judecătorești decât cele de contencios administrativ	430
10.1. Conflicte juridice administrative de competența judecătoriilor.....	430
10.2. Conflicte juridice administrative de competența tribunalelor	436
11. Comisiile de jurisdicție a imputațiilor din sistemul unor autorități publice.....	440
Teme de dezbatere	445
Bibliografie.....	449